

WERKVORM *CELEBRITY HOAXES* EN KRITISCHE MEDIAGELETTERHEID

Gaston Franssen, gaston.franssen@uva.nl

- Onderzoeksproject in groepsvorm: de studenten worden ingedeeld in groepen, waarbij er rekening wordt gehouden met hun disciplinaire achtergrond: voor taal- en cultuurstudenten ligt andere casuïstiek voor de hand dan voor bijvoorbeeld mediastudiesstudenten.
- De studenten kiezen zelf, in onderling overleg, een casus. Bij casuïstiek valt te denken aan: onterechte overlijdensberichten (Steve Jobs, Taylor Swift), verzonden memoires (James Frey, JT LeRoy, Boudewijn Büch, Misha Defonseca, Maria Mosterd, Benjamin Wilkomirski), in scene gezette of betwijfelde misdaden (Jussie Smollett, Chloe Ayling), ontmaskerde influencers, enzovoorts.
- De studenten maken een taakverdeling (die wordt vastgelegd in een contract) voor een kritische analyse van de casus. Daarbij moeten de volgende vragen worden beantwoord:
 - Wat is de epistemologische status van de casus? (Gaat het bijvoorbeeld om een bewuste leugen van de persoon in kwestie? Een uit de context getrokken gerucht dat door andere actoren is opgeblazen? Of een valse framing van een bepaalde gebeurtenis voor politiek gewin?)
 - Wat kenmerkt de casus in de fase van totstandkoming?
 - Wat is het kernnarratief? Volgens welke codes of grammatica is de casus vormgegeven? Welke actoren spelen een rol in de totstandkoming van het narratief?
 - Hoe is de casus gedecodeerd? Wat maakt de casus overtuigend voor het publiek?
 - Welke impliciete waarden of ideologieën worden uitgedragen door de casus?
 - Wat is het (waarschijnlijke) oogmerk van het narratief geweest?
 - Wat kenmerkt de casus in de fase van de ontmaskering?
 - Hoe wordt duidelijk dat de casus een hoax is? Welke codes zijn daarbij van belang? Welke actoren spelen daarbij een rol?
 - Wat is het effect van de ontmaskering op het publiek? Wat maakt de casus niet langer geloofwaardig?
 - Welke impliciete waarden of ideologieën worden uitgedragen door de ontmaskering?
 - Wat is het (waarschijnlijke) oogmerk van de mediaberichtgeving over de ontmaskering?
- De antwoorden op de vragen worden verwerkt tot een academisch onderbouwd werkstuk van 2000/2500 woorden, excl. bibliografie. De paper wordt beoordeeld volgens de volgende criteria:
 - Geschiktheid van de casus en casuslegitimatatie
 - Mate waarin het werkstuk volledige en inzichtgevende antwoorden biedt op bovenstaande vragen
 - Organisatie van het werkstuk (samenhang van de onderdelen, opbouw, alineastructuur)
 - Tekstuele verzorging (stijl, spelling, bibliografie)